

Daniel qillqaqa - Iskay chunka hukniyuq

Tupuywanpi

Jeff Pippenger

2023-12-16

Isaías qelqap iskay chunka qanchisniyuq kapitulumanta llank'ashanchik, chaymi qhepaman hamuq Isaías qelqap kapitukunapa contexto-ninta takyachin. Chay qhepaman hamuq kapitukuna qhepa para-ta sut'inchanku allin bíblica metodología hina. Chay metodología, reqsisqa hinaspa apasqa kaptin, profético willakuyta rikuchin; chay willakuy chaskisqa kaptinqa, tupaq kaq experiencia-ta paqarichin.

2001 watapi 11 punchawpi takinata, ñawpaq rimanakuy llaqtan Diospa runakunaman, chaykunaqa Qanchis Punchaw Adventista runakuna kasqankuman, takiypaq karqan: paykunaqa Diospa runankuna hina qispichisqa pasasqa kachkanku, mana Diospa munasqan rurukunata orqomusqankurayku, chay chakra uvasniyuqpaq poqonankupaq. Chay takiqa rimanakuywan sayasqa kanan karqan, chakra uvasniyuqwan rikuchisqa, maytan Dios tarpurgan, hinallataq 1863 watapi mitk'achikuq rumi nirqanata qhesachasqankuwanpas. Paykunaqa 1856 watapi Laodicea tukurqanku, hinaspa qanchis watakunata, utaq “qanchis kutita”, utaq iskay waranqa phisqa pachak iskay chunka p'unchawkunata, Dios yaykunapaq maskarqan, ichaqa paypa contranpi punkuta wisq'arqanku 1863 watapi.

2001 watapi septiembre killamanta-pacha, domingo ley hamunanmanta ñawpaqta, paykuna ramu q'ipikunaman watasqa kachkanku, paypa siminmanta hunt'asqata qhispiysqa hich'uykusqa kananpaq. 2001 watapi septiembre 11 p'unchawmanta-pacha Adventismo-man takiypaq willakuyqa Laodicea willakuymi, chaymi uvas chakra willakuyqa, chaypi kachkan mitk'achiq rumi, mayqenkunachus mana munanku “rikuyta” hinaspa “malliyta” chay ancha chanin rumita, paykunata ñut'uq. Isaías qillqapi Laodicea runakunapaq suyachisqa nisqanqa kaymi: ima Adventista runachus kay qhipa waqyakuq willakuyta chaskiyta akllan, chayqa manaraq p'unchaw kachkanraq Cristopa “kallpanmanta hap'ipakuyta”, hinaqtin paykuna Cristowan “allinyakuyta” atinqaku, imaraykuchus Cristoqa paykunawanpas “allinyakuyta” ruwanayaraq munanraq. Ichaqa chawpi tuta qapariypi, utqaylla hamuq domingo ley manaraq chayamuptin, chay oportunidadqa wiñaypaq tukukapun.

2001 wata 11 ñiqin septiembre killapi qallariq pacha ukhupi, Diosmi prometerqan, “ñawpaq pachakunapi mana llaqtachu karqanku” nisqakunata, “ch'aki allpamanta huk saphi” nisqata, “saphichakuyta”, “t'ikarinanpaq, mallkinanpaq, hinallataq kay pachapa uyan hunt'achinanpaq ruwan” nisqata. Isaípa saphin t'ikarinanpaq hinallataq mallkinanpaq imapaqchá kachkan chayqa qhipa paraqmi; imaraykuchus chay t'ikariq hinallataq mallkiq saphiqa profecía nisqaman hina hoqarisqa unanchan kananpaqmi churakusqa, chay unanchanqa Isaípa saphinmi.

Chay p'unchaypiqa kanqa Jesépa saphin, runakunapa unanchaqnin hina sayaq; paymanmi mana judío llapa suyukunam maskhamunqaku; paypa samayninpas hatun k'anchayniyuq

kanqa. Isaías 11:10.

Qhipa tamyanqa Jesépa saphinta t'ikaqta, ch'ukchayta qallarín 11 ñiqin septiembre killapi, 2001 watapi; chaymanta mana unaypi hamuq domingo kamachiyqa saphinta tukuy kay pachaman ruruchaywan hunt'achinqa. Isaías qhelqapi iskay chunka qanchisniyuq t'aqapi domingo kamachiyqa wiñaymanta mast'arikuq historiapi, chayqa Danielpa qhelqanpi hukmanta kimsa t'aqakunakamapas rikuchisqa hinallataqmi. Qhipa tamyanqa ch'iqchiyta qallarín, llaqtakuna phiñakusqankuq 11 ñiqin septiembre killapi, 2001 watapi, Islam nisqapa kacharisqa kasqanwan hinaspa chaylla ratopi hark'asqa kasqanwan, kimsa kaq Ay nisqapi.

“Chay tiempo ñak'ariypa qallariynin, kaypi rimarisqa, manam chay tiempo-manchu rikuchin maypachachus plagas qallarinqa hich'akuyta; aswanqa huk pisi p'unchaykunamanmi rikuchin manaraq hich'akuspa, Cristo santuario ukhunpi kashaqti. Chay tiempopeqa, salvación ruraynin wichq'akusqantaña kashaqti, kay pachaman ñak'ariy hamushanqa, nacionkunaq piñakuyninkupas kanqa, ichaqa hark'asqaqa kashanqaku ama kinsa kaq angelpa rurayninta sayachinankupaq. Chay tiempopeqa 'qhipa para,' utaq Señorpa qayllanmanta samariy, hamunqa, kinsa kaq angelpa sinchi qapariyninman kallpata qunanpaq, hinaspa santoskunata wakichinanpaq sayanankupaq chay tiempope maypachachus qanchis qhipa plagas hich'akusqa kanqa.” Early Writings, 85.

Kay pasajepe, Paní Whiteqa sut'inchaspa rimachkan salvaciónqa manaraq wichq'asqa kaspas, aswan pisi p'unchawkama kichasqa kashananta. Paypa rimasqan “tiempo de angustia”qa hatun tiempo de angustiamanta sapanmi, chay hatun tiempo de angustiaqa qallarín llaqa probation hunt'asqa wichq'akusqan p'unchawpi. Adventismo ukhupin allinpaq sutichasqa kachkan “huch'uy tiempo de angustia” nispa, Michael sayariqti qallariq hatun tiempo de angustiaman tupachisqa. “Huch'uy tiempo de angustia” nisqaqa chay pacha kasqanta rikuchin, maypim naciónpa t'unakuynin qallarín utqaylla hamuq domingo leywan, hinaspataq probation wichq'akunankama purin.

2001 wata 11 ñiqin Sitiyembrimanta qallarísqa Domingo kamachikama kaq historiapi, Adventismopa qhepa pichaynimpin taripaynimpin ima kaqpas ricuchisqa kachkan qhepa tamyapa “ch'aqchuynin” ukhupi pasakusqanta hina. Chay pachapiqa qhepa tamyapa, mayqinchus “samaykuy” nisqapas kanki, “ch'aqchuy” hina qallarín, ichaqa Domingo kamachipi hunt'asqa jich'aymanmi wiñan. Chay pachapi, mayqinchus kimsañiqin Ay! nisqamanta Islam suyukunata phiñachin chaymanta qallarín, qhepa tamyapa urayta qallarín; wakinkuna qhepa tamyata reqsinku hinaspa chaskinku, wakinkunataq mana reqsinkuchu. Wakinqa imapas pasakusqanta reqsinkun, ichaqa mana entiendenkuchu imachus chay kasqanta, hinaspa chaypa contranpi kallpachakunku.

“Aska runakunaqa achka hina mana chaskirqankuchu ñawpaq tamyata. Mana tarirqankuchu llaqa allin yanapakuyinkunata Dios paykunapaq chay hina wakichisqanmanta. Suyanku pisi kaqta qhipa tamyawan hunt'achisqa kananpaq. Ichaqa aswan qhapaq achka kay graciata qusqankuman hina, sonqonkuta kicharinqaku chaskinankupaq. Manchay pantayta rurashanku. Llamk'ayta Dios qallarísqa runapa sonqonpi, k'anchayninta yachaynintawan qospa, mana say'aylla, sapa kutimanta ñawpaqman purinan. Sapa runa reqsinanmi kikinpa necesitayninta. Sonqoqa llaqa qhelli kaymanta qespichisqa, ch'uyanchasqa kananmi Espíritu tiyananpaq.

Huchata willakuspa saquespa, ch'ama mañakuyniyuq kaspas, kikinkuta Diosman t'aqaspa qullaspa, ñawpaq discípolokuna wakichikurqanku Espíritu Santopa hich'aykusqanpaq Pentecostés p'unchaypi. Chay kikin llamk'aymi kunanpas rurasqa kanan, ichaqa aswan hatun tupupi. Chaymantaqa runa yanapaqqa saminchasqata mañakuyllaña karqan, hinallataq Señorpa suyaynin llamk'ayta paymanta hunt'ananpaq. Diosmi llamk'ayta qallarirqa, paymi llamk'ayninta tukuchinqa, runata hunt'asqa ruwaspa Jesucristo pi. Ichaqa mana ima descuidoyuq kaychu graciata, ñawpaq tamyapi rikuchisqa kasqanta. Chaskisqanku k'anchayman hina kawsakqallam aswan hatun k'anchayta chaskinqaku. Sapa p'unchay mana ñawpaqman purisunchu ruwaypi activo cristiano allin kawsaykunata rikuchispa chayqa, mana reqsisunchu Espíritu Santopa rikurichikuyninkunata qhipa tamyapi. Ichaqa muyuriyninchispi sonqokunaman urmashanmanpas, mana reqsisunchischu, nitaq chaskisunchischu.”

Testimonies to Ministers, 506, 507.

Qhipa para kunan urmamushanmi, hinaspan wakinkunaqa reqsunku chayta, chayraykun chaskinku; wakinkunataq mana reqsunku chayta, chayraykun mana chaskinkuchu. Qhipa paraqa reqsisqaspa chaskisqa kananmi. Qhipa paraqa manan huk experienciallaychu; aswanmi huk experienciam, huk willakuyman paqarisqa; ichaqa chay willakuyqa chaskisqa kayta atinlla allin kaq ruway ñan kasqanwan chay willakuy sayachisqa kaptin. Mana reqsispan chay ruway ñanta, mayqenchus qhipa paraq willakuyninta sayachin, ancha sasañan entiendenaypaq chay profético yachachikuykunata, mayqenkunachus rikuchisqa kanku qhapaq suyu-kunap hatariyninpi urmayninpi, Danielwan Apocalipsis libro-kunapi churisqakunapi.

Kay pachaman hoqarisqa estandartaqa, Isaíasqa hina reqsichisqa “Jeseq sapin” nisqami; chaymanta iskay chunka qanchisniyuq kapituluypi, “Jacobmanta hamuqkuna” nisqakunaqa “sapinchasqakuna” kanku. “Jeseq sapin” nisqakunaqa chaypiqa “Israel” nisqawanpas reqsichisqa kanku, paykunataq ñawpaqta t'ikarinankupaq, yuraqllankupaq, chaymanta qhepaman pacha tukuyta rurukunawan hunt'achinankupaq kanku. Pacha kamachiykunawaqa mana willakuy qhelqapi qhaway sutinchay kamachiykunawan takanakunchu, imaraykuchus iskayninta pas paqarichiqqa hukllam Kamachiqmi: paymi pachatawan willakuy qhelqapi rimaytapas ruwarqun. Manaraq huk mallki ruruta aparichkaptinqa, ñawpaqta puñuyninmanta llusqsimunan tiyan, chaytaq rikuchikun mallki qhispiqunaq rikurimuyninwan, hinaspa qhepaman t'ikakunawan. Espiritual Israel, mayqanmi “Jeseq sapin” nisqa, payqa paraq aswan-aswan yapakusqa urmayninta chaskin. Qallarinqa huk “ch'aqchiy” nisqawanmi, hinaspa wiñan tukuy urmayman, maypachachus pacha tukuy hunt'a kachkan estandarteq apamusqan rurukunawan chaypim.

Isaías qelqa iskay chunka qanchisniyuqpi, para ch'iqchiy qallarinaqa rikuchisqa kashan sisa mallkikuna “lluqsimusqan” pachapi kasqanta. Ñawpaq kuti “lluqsimuptinku”, paraqa reqsisqa kashan “tupupi” ichakusqan hina. “Tupupi, llusqsimuptin.” 2001 wata, septiembre killapa chunka hukniyuq p'unchayninpi, qhipa para ch'iqchiyqa qallarirqa “tupupi” ichakuyta, chay pachapa trigowan zizañakuna, utaq yachaqkunawan mana yachaqkunaraq hukllapi chapusqa karqanku.

“Diospa Espirituyn hatun chuyaykamuynin, paypa k'anchariyninwan tukuy kay pachata achikyachinqa, manam hamunqachu chaykama ñoqanchikpa yachaysapa runakuna kanankama, mayqinakunachus kikin kawsaypi reqsunku imatachus nin Dioswan kуска

llamk'aqkuna kay. Cristoq serviyninman tukuy sunqu consekrasqa, hunt'asqa dedicakuyniyoo kasqanchikmanta, Diosqa chay cheqaqta riqsinqa paypa Espirituyninta mana tupuyniyooqta chuyaykuchispa; ichaqa kayqa manam kanqachu iglesiaq aswan hatun rakin mana Dioswan kуска llamk'aqkuna kaptinku. Diosqa manam Espirituyninta chuyaykuyta atinchu maypichus egoísmo hinaspa kikin munayninta hunt'ay sut'ita rikuringa; maypichus huk espíritu kamachkan, simipi churashqa kaptinqa, Caínpa chay kutichisqanman hina rimarinman,—‘¿Ñoqachu wawqeypa waqaychaqninqa kani?’ Sichus kay pacha tiempoq cheqaq kaqnin, sichus llapan ladopi astawan astawan yapakuspa rikurimuq señalunkuna, imaynachus llapa imakunaq tukukuynin qayllapiña kasqanmanta testificanku, mana aypanichu cheqaq kaqta riqsiq kasqankuta nispalla rimaykuqkunapa puñusqa kallpankuta rikch'achinankupaq, chayqa k'anchay maychikachus paykunaman k'anchamushqanman tupaq tutayaymi kay almakunata hap'inqa. Manam ni ima pampachaypa rikch'ayninpas kanchu paykunaq mana kasukuyta hatun qhepa yupaychay p'unchaypi Diosman apamunankupaq. Manam imapas qowanankupaq kanqachu imaraykuchus mana kawsarqanku, mana purirqanku, mana llamk'arqanku Diospa siminpa sagrado cheqaq kaqnin k'anchayninpi, chayhina huchawan tutayasqa pachaman rikuchinankupaq puriyninku, llakikuyninku, hinaspa kallpanchakuyninkuwan, evangeliopa atiyin hinaspa cheqaq kaynin mana ñit'iy atisqa kasqanta.” Review and Herald, July 21, 1896.

Isaías iskay chunka qanchisniyuqmi reqsichin qhipa para hich'aypa qallariyninpa historianta, ch'aki allpamanta saphin t'ikramuqtin, chaymantataq kay pachapa hunt'ayninkama rurukunawan. Chay capítuloqa reqsichin: “tupuypi, wiñariqtin, qanmi paywan rimanakunkiman” nispa. Qhipa paraqa “chhikchiy” hina tupuqkama kasqanpim, Hermana White nin qhipa paramanta: “ichapas ñoqayku muyuriqninpi sonqokunaman uraykamuchkanña, ichaqa mana reqsisunchu, nitaq chaskisunchu.”

Chayhinataq payqa riqsichin huk iglesia-ta, maypichus t'aqwi kashan runakunawan: wakinkuna para urmariyta riqsunku, wakinkunataq mana riqsinkuchu. Ñawpaq pasajepin payqa riqsichin, Dios mana tupuyniyooqta qhepa tamyata jich'amuptin, chayqa señalmi kachkan yachaysapa virginkuna hinaspa mana yachaysapa virginkuna manaña chaqrusqa kasqankumanta, kaynata nispa: “Noqanchik Cristo serviqnin kasqanman hunt'asqa, llapan sunquwan consekrasqa kaptinchikqa, Dios chay chiqaqta riqsinqa Espiritunta mana tupuyniyooq jich'aykusqanwan; ichaqa kayqa mana kanqachu iglesia-pa aswan hatun rak'inqa manaraq Dioswan kуска llamk'aqkuna kaptinku.”

Iglesia-pa aswan hatun rak'iyin, icha aswan achka iglesiapa kaqnin, Mateo iskay chunka phisqapi rikuchisqa kanku mana yuyaysapa sipaskuna hina, imaraykuchus Bibliapi nisqa hina “achkakuna” qayasqa kanku ichaqa “pisillakuna” akllasqa kanku. Yuyaysapa kaqkunaaq mana yuyaysapa kaqkunamanta Providencia-pa munayninwan tuta chawpipi sasachakuy pachapi rakisqa kanku, chaymi utqaylla hamuq domingo kamachiymanta ñawpaqman hamun. Chay rakiyqa huk llaqtata ruramun, chaymanta qhepaman Espirituq hunt'asqa paramuyta hunt'ayninta chaskiyta atinankupaq, hinaspa “huk p'unchayllapi paqarisqa nacion” tukunkupaq. Chaymantataq Jesépa saphin unancha hina hoqarisqa kanqa hinaspa kay pachata rurukunawan hunt'achinqa.

Isaías iskay chunka qanchisniyuq riqsichinmi qhepa para qallariqtin hich'aykusqa kayta “tupuypi”, 11 septiembre 2001 watapi, “qanmi chaywan rimanakunki” nispa. “Tupuypi, wiñariqtin

lluqsimuptin, qanmi chaywan rimanakunki.” 11 septiembre 2001 watapi pasaq ruwayqa pacha tukuy hinantinpi, iglesiapiwan, usqhaylla huk hatun rimanakuyman tukurqan. Kunan p’unchaykama—iskay chunka watamanta aswan qhipamanña—manaraqmi chinkachisqa kanchu chay pasaqkunata Islampa ruraynin kasqanta nirqanku mana chaskiq rimaykuna, aswanpas mayqin pachantinpi mast’ariq llullanakuy hinaspa qhatun qhatun kamachiqkuna tinkusqa yuyayman nispa. Qhepa paramanta ch’iqchiypa chayamunwan kуска rimanakuyqa 11 septiembre 2001 watapi qallariqmi karqan, ichaqa pachapi purichisqa rimanakuykunaqa manam Diospa profetico Simiyninpi riqsichisqa “rimanakuy”chu kanku. Chay rimanakuyqa kay qhipaman hamuq willakuykuna hina ñawpa willakuymantaqa.

Huk kutinmi, New York llaqtapi kashaspay, tuta pachapi waqyasqa karqani qhawarinaypaq wasi hatun ruwasqakuna piso tras piso hanaq pacha manaraq sayarishaqta. Kay wasikuna nisqaraq karqan nina mana hap’iy atisqankuta, hinaspataq sayachisqa karqan dueñonkunaq, ruwasqankunataq hatunchanankupa. Aswan hanaqman, aswanraq hanaqmanmi kay wasikuna wicharirqan, hinaspa chaykunapi ancha chanin materiales nisqakuna apaykachasqa karqan. Chay wasikunaq runa dueñonkunaqa manam tapukuyta ruwarqankuchu: “Imaynataq aswan allinta Diosta hatunchasunchis?” Señorqa manam yuyayninkupi karqanchu.

Yuyarisqani: “¡Ay, ima allinmi kanman, kay hina qollqenkuta churashaqkuna Dios rikunman hina ñanninkuta rikuyta atinkuyman! Paykunaqa hatun sumaq wasikunata huñuchkanku, ichaqa mayna mana yuyaysapam Kawsay Pachata kamachiqa ñawpaqenpi paykunapa yuyaychakusqanku chaymanta rurayman churakusqankuqa. Mana sonqonkuq llapa kallpawan, yuyayninkuq llapa atiyinwanpas yachachkankuchu imaynatas Diosta hatunchayman apanku. Qonqapusqankuña kayta, runapa ñawpaq kaq kamachikuyninta.”

Kay hatun wasikuna sayayninman riptinqa, dueñonkunaqa kusikurqanku hatun munaywan hinaspa hatun runa kaypaq p’inqaychasqa sonqowan, imaynachus qolqeyoq kasqankuta kikinkuman kusichinakuyllapaq hinaspa vecinokupa envidianta hatarichinapaq. Achka chayhinata qullqeta churapusqankumantaqa tarisqa karqa qechuywan, wakchakunata ñit’ispa ñak’arichispa. Qonqarqanku hanaq pachapi sapa negocio rurayninmanta cuentata waqaychasqa kasqanta; sapa mana chanin trato, sapa llullakuq ruraypas chaypi qelqasqa kachkan. Tiempoqa hamushanmi, llullakuyninkupi hinaspa sinchi hatunchakuyñinkupi runakunaqa Señor mana saqenqachu chaymanta aswan chaypaq pasaqta chayanankukama, hinaspa yachanqaku Jehovápa paciencianpaq huk límite kasqanta.

“Qhepaman ñawpaqeypi rikhurirqan nina ninaqman chinkachisqa huk manchay. Runakuna qhawarirqanku hatun, altopi sayasqa, nisqa ninamanta mana ruphay atisqa wasikunata, hinaspa nirqanku: “Kaykunaqa llapan hina allin waqaychasqa kanku.” Ichaqa chay wasikunaqa pitchamanta rurasqa hina llihipispa tukurirqanku. Ninata wañuchiq makinakunaqa imatapas mana atirqankuchu chay chinkachiyta hark’ayta. Ninata wañuchiq runakunaqa makinakunata llamk’achiyta mana atirqankuchu.” Testimonies, volumen 9, 12, 13.

Iglesia Adventistaqa, 11 septiembre 2001 qhepaman chaylla, kay hina pasajeskunata pachasman pakayta maskarqan. ¿Imaynataq mana Nueva York llaqtamanta kanman, nina wañuchiq carrukuna mana atipayta atisqankumanta chay qatiq ninakunata, ancha hatun sayariq wasikunapi? ¿Imaynataq

kay hina pasajeta, qillqasqamanta chay Iglesia Adventista willakusqanman hina huk profetisa qillqasqan kasqanmanta, mana wasikunapa patankunamanta willakusqa kanman hina chay hinata hunt'akusqan qhepaman?

Qhipa paran tamya ch'iqchiy hamusqanmanta, profétic “rimanakuy”pa hamusqanta señalan, Adventismopa qhipa hatun hatarikuynintapas reqsichin; chaypiqa tukuy sonqowan rechazanku sut'i hinaspa ch'uya simikunata paymanta, pichus paykunaqa puchuqman profetisata hina reqsinku.

“Satanqa... mana cheqaq kуска llullaqta haykuchishan—cheqaq kaymanta karunchanapaq. Satanpa qhipa llulla llank'ayninqa kanqa Diospa Espiritunpa testimoniunta mana imapaqña ruray. ‘Maypichus mana rikuy kashanchu, chaypi runakuna chinkapunku’ (Proverbios 29:18). Satanqa yuyaysapa hina llank'anqa, imaymana ñankunawan hinaspa imaymana agente-kunawan, Diospa puchuq ayllunpa cheqaq testimoniupi confianza-ninta kuyuchinapaq.”

“Hatred satánicomí hina ninaqayqa Testimoniokunapa contranmi kanqa. Satanaspa rurayninkunaqa iglesia-kunapa paykuna-pi iñiynta chinkachiyta munanqa, kayrayku: Satanasqa manan chayhina sut'i ñanta hap'inqachu llullakuyninkunata yaykuchinampaq, hinaspa almaskunata pantasqanpi watanampaq, Sichus Diospa Espiritunpa willakuyninkuna, piñakuyninkuna, yachachikuyninkuna ima kasukusqa kanku chayqa.” Selected Messages, book 1, 48.

Profecía Espíritu contra hatun sayarikuywan watarqanku trigo-tawan cizaña-kunatapas, qallariqninmi karqa 11 septiembre 2001 watapi; chayqa señalan huk progresivota rebeliónpa tukukuyninta, mayqinchus qallariq karqa Biblia contra 1863 watapi.

“Noqanchik llaqtap runakuna hinaqa sutinchikmi, kay pachapi wak llaqtakunamanta ñawpaqta cheqaq kaqta charisqanchikta. Chayraykun kawsayniychikwan hinallataq karakterniychikwanpas chay iñiymán hina tupanán. Kunan p'unchayqa qayllañanña, chaypi chanin runakunaqa ancha chanin trigo hinata q'epikunapi watasqa kanqaku hanaq waqaychanapaq, mana allin runakunaqa, cizaña hina, qhipa hatun p'unchay nina rupachinapaq huñusqa kanqaku. Ichaqa trigowan cizañaqa ‘kuská wiñanku cosecha kama.’” Testimonies, volume 5, 100.

¿Imaynataq Adventismoqa qhawaymanchu kay qhipa pasajeta, mayqinchus sut'ita nin chay wasi-kunam urmaykuqtin Apocalipsis chunka pusaqniyuq, hukmanta kimsa kama versículo-kuna hunt'akunqanku?

“Kunanqa hamurqanmi simi ñawpaqman willasqay, New York llaqtata hatun yaku wayqunawan pichasqa kananpaq kasqanta? Kaytaqa mana hayk'aqpas nisqachu kani. Nisqaniqa, chaypi hatun wasikuna huk patamanta huk patakama sayarichisqa kachkaptin qhawarispa: ‘Ancha manchay rikch'akuykuna ruwakunqa, Señor paqarispa kay pachata sinchita katkatichinampaq! Chaypacha Apocalipsis 18:1–3 nisqan simikuna hunt'asqa kanqa’ nisqani. Apocalipsispa chunka pusaqniyuq kapitulon llapantintaqa kay pachaman hamuqkunamanta waqyaymi. Ichaqa manam sapankama achkha k'anchaychu kani imataq New

Yorkmanta hamunqa nisqanmanta; hukllata yachani: huk p'unchaw chaypi hatun wasikunaqa Diospa atiyin muyurichisqanwan, tikrasqanwan urmachisqa kanqaku. Qowasqa k'anchaymanta yachani thuñiyqa kay pachapi kasqanta. Señorpa huk simillanwan, atiyiniyuq kallpanpa huk llamk'ayllanwan, kay hatun rumi wasikunaqa urmanku. Manchayninmanta mana yuyayman chayay atisunanchik rikch'akuykuna ruwakunqa.” Review and Herald, July 5, 1906.

Kaypi rimanakuyqa mana chay pasajekuna 2001 watapi, septiembre killa 11 p'unchawpi hunt'akusqankumantaqa kanchu, imaraykuchus cheqaqtapuni hunt'akusqanku; aswanpas kaypi rimasqanchik asuntoqa chay pachapi qallariq “debate” nisqamantan. Chay debateqa allin utaq mana allin metodología nisqamantan karqa. Adventista iglesiaqa William Millerpa profecía interpretaypa chunka tawa kamachinkunata qhispichiyta 1863 watapi qallarín, hinaspapas kunan p'unchawkama chaymanmi chaykunku, maypichus mana rantiy atinkichu Adventista teologokuna qillqasqa Biblia yachay librotapas mana kutikutikuspa apostata Protestantismopa hinaspa Roman Catholicismopa teologonkuna yupaychasqa kaptin. 1863 watamanta 2001 watakama, hinaspa kunankamapas, metodología nisqa, ñawpaqta William Millerpa profecía interpretay kamachinkunapi rikuchisqa karqan, churakusqa karqa Roman Catholicismopa hinaspa apostata Protestantismopa metodologíanwan rantichisqa kananpaq. Profecíapi chay “debate” nisqa, Apocalipsis chunka pusaqniyuq, hukmanta kimsa versículokama hunt'akusqanpi qallarisqa, cheqaq utaq llulla metodología nisqamantan karqa.

Qatipapas ñiqi qillqapiqa Isaiaspas iskay chunka qanchisniyuq kapitulonpi kaq “rimanakuy” nisqapa yuyayman hinaspa qhawariyninmanmi qatiparisun.

“Noqanchik kikillanchikmanta yachananchikmi imataq cristianismota ruran, imataq cheqaq kaq, imataq chaskisqanchik iñiyninchik, imataq Bibliamanta kamachikuykuna—ancha aswan hanaq kamachiq atiyiniyuqmanta qusqanchik kamachikuykuna.” The 1888 Materials, 403.